

Csak a makk ász marad...

Egy szűkszáví határozat megszüntette az olvasótermet a vasi Volánánál. A könyvtárnak költöznie kellett. Túl nagy helyet foglalt el az irodaházban. A könyvtár területe felére fogyott, nem kapott olvasótermet.

*

Kora reggeltől késő estig falat támasztó, várakozó gépkocsivezető a régi könyvtár környékén. A kettős kilakoltatás keserűvé teszi a szavakat.

— Ne írja ki a nevem, mert jön a kurbli — mondja Sz. E. gépkocsivezető.

— Egyik napról a másikra kiszórták a berendezést a folyosóra. Velünk együtt. Három-négyszázán megfordultunk itt, mert ez volt egyúttal a várakozási helyünk is. Itt volt minden a szánkban. A könyv, az újság. Ha csak néhány percünk volt, átfutottuk.

A nagy városszéli csend falhoz tapasztja még a berzenkedő szellőket is. Irodaházak lapulnak látótávolságra a megye művelődési központjától.

A távolság néha mégis óriásnak tűnik...

Mit szól mindehhez a könyvtáros?

— Mit szólhatnak egy kész döntéshez? — sóhajt *Mittl Istvánné*. — Nagyon sokan haragszanak rám, éppen a kilincselés miatt...

— Most nehezebb a helyzete?

— Rengeteg alkalmi olvasót vesztettem el. Ötvennégy újság és folyóirat járt. Már nem forgatják. Lemondom...

— Mit lehet tenni?

— Szegényebbek lettünk. És nemcsak a teremmel. De semmit se tenni még rosszabb. Szervezéssel próbálok segíteni... Szerencsére az állandó olvasók nem maradtak el. Aki megszerette a betűket, azt már semmivel sem lehet elriasztani.

Mittl Istvánné kilenc éve könyvtáros. Személyesen ismeri minden olvasóját. A „Szocialista Kultúráért” kitüntettetttje. Nagy szavakat használva nevezhetném a szellem kovácsának is. Ő azonban csak hivatásról beszél...

Öt év alatt 1112-re emelkedett az olvasók száma. A vállalat dolgozóinak majdnem a fele látogatja a könyvtárat. A jubileumi olvasómozgalomnak 150 résztvevője van. Az „Olvasó munkásért” mozgalomnak 72 százalékka fizikai dolgozó. Minden második olvasójegy tulajdonosa brigádtag. A munkásolvasók száma hétszáz.

Hivatalosan a könyvtár heti négy nap tart nyitva, ám gyakorlatban ez az ajtó egyetlen munkanapon sincs zárva.

A kollektív szerződésben és a tavalyi értékelő beszámolóban egyetlen mondat jutott a művelődésre. Az idei kibővített tanácskozáson egyetlenegy sem. A könyvtárost meg sem hívták, mert nem a vállalat, hanem a KSZDSZ alkalmazottja.

*

Hegyi Árpád gépkocsivezető:

— Sokfelé járok, sok mindent látok, de olvasással még többet. Utazás előtt feljövök, megnézem, hová is megyek. Mire odaérek, már ismerőssel találkozom. Jó néhány országban jártam már így... Afrikába szeretnék eljutni. Ez a vágyam! Most még — időnként — a könyvek visznek el délre...

Farkas László szálfaegyenes ember. Kazánfűtő. A munkásidő elszaladt felette. Az öreg kéz már nem tudja úgy szorítani a lapátot, mint régen, de a könyvet annál sűrűbben forgatja.

— Van időm rá, hogyne lenne. Olyat szeretek olvasni, ami nincs kiszínezve. Amiben benne van az élet.

Itt a város végén nemcsak a levegő tisztább, hanem az emberi igények is.

*

— Kevés a könyv — panasolja a könyvtáros —, rettenetesen kevés. A vásárlási keret évek óta nem változott, közben pedig drágulnak a könyvek, nőtt az olvasók száma. A műszaki és a mai irodalom hiánya a legnagyobb gondunk.

Az ünnepi könyvhét alig hagyott valami nyomot. A könyvkereső úgy jár, mintha a kútból lyukas bögrével merítene. Mire a szájához ér, alig marad benne valami.

Tavaly az egyik vidéki városban furcsa eseménynek voltam tanúja. Az állomás büféjében fiatal fiúk és lányok könyvet osztogattak. Az italozó emberek szemmel láthatólag megrökönyödtek. A helyiség meglepő gyorsasággal kiürült. A könyvek, amelyeket hazai szekrényből válogattak, nagyrészt megmaradtak...

Szombathelyről nyolc letéti könyvtáros viszi a cserekönyveket a vidéki üzemegységeknek, főnökségeknek. Ezer embernek. Az ottani könyvtárosok társadalmi munkában végzik a kölcsönzést. Kilométereket utaznak, hogy a központi vállalati könyvtárból megrakott bőröndökkel távozhassanak.

A könyvtár szervezeti szabályzata ki-
mondja: a fiókkönyvtárak könyvállomá-
nyát legalább negyedévenként cserélni
kell, két évnél nem régebbi könyvekkel.

Csere évenként ha egyszer van. Az ok:
erre a célra nincs kilométer és nincs sza-
bad kocsi!

Egy görög tengerész így szólt Szókra-
tészhez:

— Mester! Sokan mondogatják, hogy
utazni hasznos dolog, mert bővíti az em-

beri szellemet. Senki még annyit nem
utazott, mint én, mégis nyugodt lelkiis-
merettel ki merem jelenteni, hogy az uta-
zás semmire sem jó.

— Azért van az édes fiam — felelte
Szókratész —, mert önmagad társaságá-
ban utazol.

Az olvasóterem megszüntetése óta a
vasi sofőrök is önmagukban utaznak.
Szabad idejükben üldögélnek tétlenül,
mint a rőzselángnál melegedő makk ász.

Bartha Szabó József
(Volán Hírlap)

Kiállítás Reich Károly illusztrációiból

Reich Károly Kossuth-
díjas, kiváló művész könyv-
illusztrációiból és grafikai-
ból nyílt kiállítás a debreceni
Kossuth Lajos Tudomá-
nyegyetem Könyvtárá-
ban. A könyvtár az Alföl-
di Nyomdával együttmü-
ködve évek óta rendez kép-
zőművészeti kiállításokat,
korábban például Borsos
Miklós, illetve Hincz Gyula
grafikáit láthatták a látog-
gatók. A mostani kiállítás
Reich Károly munkásságá-
ból 70 fekete-fehér, illetve
színes rajzot és ugyanennyi
illusztrált művet, valamint
több grafikai albumot mu-
tatott be. A művész különö-
sen a gyermekkönyvek il-
lusztrálását kedveli és mun-
káit, — melyeknek színes
falkép változatai óvodák,
gyermekotthonok és kórhá-
zak díszei — erősen hozzá-
járultak a magyar gyer-
mekkönyv jóhírének öreg-
bitéséhez. A kiállítást Bot
Györgyné, a debreceni
egyetemi könyvtár osztály-
vezetője rendezte. Képün-
kön a művész színes kréta-
rajza Móra Ferenc: *Kincs-
kereső kisködmön c. köte-
téhez*.

Reich Károly krétarajza Móra Ferenc: *Kincs-
kereső kisködmön c. könyvéhez*